

Maria Batieva's autobiography

Мәрусяйы автобиографи

Автобиография Марии Батиевой

Maria Batieva, Dargavs

Мария Батиева, с. Даргавс

1.1 Ам	райгуырдтән	,	æз ам	скъоламæ
ам	рай- гуырд -тән		æз ам	скъола -мæ
DemProx.IN	PV	be.born	PST.INTR.1SG	I DemProx.IN
бацыдтән	,	ам	уәд седьмойтәй	йеддæйтмæ нæма
ба- цыд -тән		ам	уәд седьмой -т -æй	йеддæйтмæ нæма
PV go	PST.INTR.1SG	DemProx.IN	then	PL ABL
уыдис	мæ семилетка	куы фæдæн	,	уәд Хъобанмæ
уыд -ис	мæ семилетка	куы фæ- дæн	уәд Хъобан -мæ	
be PST.INTR.3SG	and seven-year.school	if PV be.PRS.1SG	then Koban	ALL
ацыдтән				
а- цыд -тән				
PV go	PST.INTR.1SG			

Here I was born, here I went to school, there was only a seven-year school here, when I finished the 7th grade, I went to study to Koban.

1.2 Уым	дæсæм	кълас	фæдæн
уым	дæс -æм	кълас	фæ- дæн
DemDist.IN	ten ORD	class	PV be.PRS.1SG

There I finished the 10th grade.

2.1 Стæй	уәд	уырдыгæй	куы	æрбацыдтән	,	хæст	нæ
стæй	уәд	уырдыгæй	куы	æрба- цыд -тән		хæст	=нæ
then	then	from.there	if	PV go	PST.INTR.1SG	war	=1PL.ENCL.GEN
æрæййæфта	,	хæсты	рæстæг	уыди		уый	, æмæ
æр- æййæфт -а		хæст -ы	рæстæг	уыд -и		уый	
PV get	PST.TR.3SG	war GEN	time	be PST.INTR.3SG		DemDist.NOM	and
хæсты	фæстæ	, фæстæмæ	, ам	скъола	байгом	кодтой	
хæст -ы	фæстæ	фæстæмæ	ам	скъола	бай- гом	код -т -ой	
war GEN	after	back	DemProx.IN	school	PV open	do TR PST.TR.3PL	

Then, when we returned from there, the war caught us, it was wartime then, and after the war they opened a school here.

2.2 Амæ	гыццылæй	стырæй	иууылдæр	пятый	къласы	онг
амæ	гыццыл -æй	стыр -æй	иууылдæр	пяты -й	кълас -ы	онг
and	small	ABL big	ABL all		class GEN	till
дзы	уыдис		æмæ	пятыйтæм	бацыдыстæм	æмæ
=дзы	уыд -ис		æмæ	пятый -т -æм	ба- цыд -ыстæм	æмæ
=3SG.ENCL.INESS	be	PST.INTR.3SG	and	PL ALL	PV go	PST.INTR.1PL
уәд	дыккаг	хатт	седьмойтæ	фæстæм		
уәд	дыккаг	хатт	седьмой -т -ы	фæстæм		
then	second	time	PL GEN	back		

The young and the older, everyone studied here until the fifth grade, and we went to the fifth and for the second time to the seventh grade.

3	Стәй уәд аэз куысты	нылләууытән	әмәе иу афәձ қуы
	стәй уәд аэз куыст -ы	ныл- ләууыд -тән	әмәе иу афәձ қуы
	then then I work INESS	PV stand PST.INTR.1SG	and one year if
бакыстон	уәд мә куы стәй ахуырмә арвыстой		
ба- куыст -он	уәд мә куы стәй ахуыр -мә	а- рвыст -ой	
PV work PST.TR.1SG	then and if	then study ALL	PV send PST.TR.3PL
Ростовмә , уым	сахуыр кодтон	, стәй уәд	
Ростов -мә	уым с- ахуыр код -т -он	стәй уәд	
Rostov ALL	DemDist.IN PV study do TR PST.TR.1SG	then then	
ыссыдтән	, мә ма иу чысыл акуыстон	әмәе уәд	
ыссыд -тән	мә =ма иу чысыл а- куыст -он	әмәе уәд	
climb.up PST.INTR.1SG	and =yet one little PV work PST.TR.1SG	and then	
чындзы ацыдтән	, 56 азы		
чындз -ы	а- цыд -тән	аз -ы	
bride INESS PV go PST.INTR.1SG		year INESS	

Then I went working, and after I had worked for a year, then they sent me from the work to study in Rostov, there I studied, then I returned and worked a little bit more, then I married, in 1956.

4.1	Әмәе ныццидтән	гъер мә ног хәձзәրмә
	әмәе ныц- цыд -тән	гъер =мә ног хәձзәр -мә
	and PV go PST.INTR.1SG	now =1SG.ENCL.GEN new house ALL
ахастой	мә по обычаю ирон әгъдауттә	куыд вәййынц
а- хаст -ой	мә по ирон әгъдаeu -ttә	куыд вәйй -ынц
PV carry PST.TR.3PL	and Ossetic custom PL how happen PRS.3PL	
йә афтә алцытә	әмәе уәд цәрын райдыттон	
йә= афтә алцы -т -ә	әмәе уәд цәр -ын ра- йдыд -т -он	
POSS.3SG= so any PL NOM	and then live INF PV begin TR PST.TR.1SG	
дардәр бинонтимә	фәцардыстәм	стәй уәд рахицән
дард -дәр бинон -т -имә	фә- цард -ыстәм	стәй уәд ра- хицән
distant COMPAR family PL COMIT	PV live PST.INTR.1PL	then then PV separate
стәм уәд иу цалынмә хәձзәрмә	иннае чындз арцыди	уәд
стәм уәд =иу цалынмә хәձзәр -мә	иннае чындз ар- цыд -и	уәд
be.1PL then =ITER until house ALL	other bride PV go PST.INTR.3SG	then
мәхицән	ничи кодта	
мә= -хицән	ничи код -т -а	
POSS.1SG= REFL.DAT nobody	do TR PST.TR.3SG	

And I came to the new house, they brought me, according to Ossetic traditions it is like this. And then we started living and then lived with his family, and after that we separated from his parents, as it is said, until after a new bride comes into the house, until then we didn't separate.

4.2	Стәй уәд иунәгәй иу куы уыди	уәд та иу
	стәй уәд иунәг -әй =иу куы уыд -и	уәд =та =иу
	then then single ABL =ITER if be PST.INTR.3SG	then =CONTR =ITER
мад әмәе фыдимә	цәргәйә баззадис	ныртәккә
мад әмәе фыд -имә	цәр -гә -йә ба- ззад -ис	ныртәккә
mother and father COMIT	live CONV ABL PV stay PST.INTR.3SG	now
үый дәр нал и		
үый =дәр нал и		
DemDist.NOM =PTCL no.longer EXST		

And when, it is said, they have one child, they remained with the parents, this no longer exists now too.

They made their affairs, they married, we had two brides, the daughter also married, and we struggled here, we did not leave for the city, but anyway, so that they would not remain here, we bought the two sons homes in the city, the daughter also has her own home.

5.5	Æмæ уым	цæрьинц	гъер	нæ	внуктæ	,
	æmæ uym	çær'-yinç	g'yer	næ=	vñuk -t -æ	
	and DemDist.IN	live	PRS.3PL	now	POSS.1PL= grandson	PL NOM
нæ	бæрæг	кæнынц	,	алы	выходнойтты	дæр
=нæ	бæрæг	кæn -yinç		алы	выходной -tt -ы	=дæр
=1PL.ENCL.GEN	remarkable	do	PRS.3PL	every	holiday PL INESS	=PTCL
ам	вæййынц	,	лæппутæ	дæр	бинонтæ	, иууылдæр
ам	вæйй -yinç		лæппу -t -æ	=дæр	бинон -t -æ	иууылдæр
DemProx.IN	happen	PRS.3PL	boy	PL NOM	=PTCL	family PL NOM
, чындзыта	дæр	,	уæгъд	рæстæг	сын	куы вæййы
чындз -ытæ	=дæр		уæгъд	рæстæг	=сын	куы вæйй -ы
bride	PL	=PTCL	free	time	=3PL.ENCL.DAT	if happen PRS.3SG
уæддæр	ам	вæййынц	.			
уæддæр	am	вæйй -yinç				
still	DemProx.IN	happen	PRS.3PL			

And there they live, our grandchildren visit us, each weekend they come here, the boys too, all the family, and the brides too, when they have free time, then they come here still.

5.6	Нæ	нæ	pox	кæнынц	,	мæх	дæр	ам
	нæ	=нæ	pox	кæn -yinç		мæх	=дæр	am
	NEG	=1PL.ENCL.GEN	forgotten	do	PRS.3PL	we.NOM	=PTCL	DemProx.IN
нæ	бон	ци	ис	кæнæм	,	фос	дарæм	,
нæ=	бон	ци	ис	кæn -æm		фос	дар	-æm
POSS.1PL=	possibility	what	EXST	do	PRS.1PL	cattle	hold,keep	PRS.1PL
зæххы	куыст	дæр	кæнæм	цалынмæ	бон	я	,	уæд мæ
зæхх -ы	куыст	=дæр	кæn -æm	цалынмæ	бон	я		уæд мæ
land INESS	work	=PTCL	do	PRS.1PL	until	possibility	be.SBJV.3SG	then and
кæндзыстæм	,	стæй	уæд	нæ	бон	куы	нал	я
кæн -дзыстæм	стæй	уæд	нæ=		бон	куы	нал	я
do FUT.1PL	then	then	POSS.1PL=	possibility	if	no.longer	be.SBJV.3SG	then
ницы	уал	.						
ницы	уал							
nothing	more							

They don't forget us, we also do what we can: we hold cattle, we work on land, until it is possible, we will do it, and when we will not be able [to work], we will do nothing more.

Maria Batieva's autobiography

Мæрусайы автобиографи

Автобиография Марии Батиевой

Maria Batieva, Dargavs

Мария Батиева, с. Даргавс

1.1	Ам	райгуыртæн	,	æз	ам	скъоламæ
	am	рай- гуырд -тæn		æz	am	скъола -мæ
	DemProx.IN	PV be.born	PSTINTR.1SG	I	DemProx.IN	school ALL

бацыдтæн, ам уæд седьмойтæй йеддæйтмæ нæма
 ба- цыд -тæн ам уæд седьмой -т -æй йеддæйтмæ нæма
 PV go PST.INTR.1SG DemProx.IN then PL ABL except not.yet
уыдис мæ семилетка куы фæдæн , уæд Хъобанмæ
 уыд -ис мæ семилетка куы фæ- дæн уæд Хъобан -мæ
 be PST.INTR.3SG and seven.year.school if PV be.PRS.1SG then Koban ALL

ацыдтæн

а- цыд -тæн
 PV go PST.INTR.1SG

Here I was born, here I went to school, there was only a seven-year school here, when I finished the 7th grade, I went to study to Koban.

1.2 Уым дæсæм кълас фæдæн

уым дæс -æм кълас фæ- дæн
 DemDist.IN ten ORD class PV be.PRS.1SG

There I finished the 10th grade.

2.1 Стæй уæд уырдыгæй куы æрбацыдтæн

стæй уæд уырдыгæй куы æрба- цыд -тæн
 then then from.there if PV go PST.INTR.1SG

æрæййæфта , хæсты рæстæг уыди

æр- æййæфт -а хæст -ы рæстæг уыд -и
 PV get PST.TR.3SG war GEN time be PST.INTR.3SG

хæсты фæстæ , фæстæмæ , ам

хæст -ы фæстæ фæстæмæ ам скъола байгом
 war GEN after back DemProx.IN school PV open do TR PST.TR.3PL

Then, when we returned from there, the war caught us, it was wartime then, and after the war they opened a school here.

2.2 Амæ гыццилæй стырæй иууылдæр пятый къласы онг

амæ гыццил -æй стыр -æй иууылдæр пяты -й кълас -ы онг
 and small ABL big ABL all class GEN till

дзы уыдис

=дзы уыд -ис амæ пятыйтæм бацыдистæм амæ
 =3SG.ENCL.INESS be PST.INTR.3SG and PL ALL PV go PST.INTR.1PL and

уæд дыккаг хатт седьмойты

уæд дыккаг хатт седьмой -т -ы фæстæм
 then second time PL GEN back

The young and the older, everyone studied here until the fifth grade, and we went to the fifth and for the second time to the seventh grade.

3 Стæй уæд æз куысты ныллаeuуыдтæн амæ иу афæдз куы

стæй уæд æз куыст -ы ныл- лаeuуыд -тæн амæ иу афæдз куы
 then then I work INESS PV stand PST.INTR.1SG and one year if

бакуыстон уæд мæ куы стæй ахуырмæ арвыстой

ба- куыст -он уæд мæ куы стæй ахуыр -мæ а- рвыст -ой

PV work PST.TR.1SG then and if then study ALL PV send PST.TR.3PL

Ростовмæ , уым сахуыр кодтон , стæй уæд

Ростов -мæ уым с- ахуыр код -т -он стæй уæд

Rostov ALL DemDist.IN PV study do TR PST.TR.1SG then then

ыссыдтæн , мæ ма иу чысыл акуыстон амæ уæд

ыссыд -тæн мæ =ма иу чысыл а- куыст -он амæ уæд

climb.up PST.INTR.1SG and =yet one little PV work PST.TR.1SG and then

чынды **ацыдтæн** , **56 азы**

чынды -ы а- цыд -тæн аз -ы
bride INESS PV go PST.INTR.1SG year INESS

Then I went working, and after I had worked for a year, then they sent me from the work to study in Rostov, there I studied, then I returned and worked a little bit more, then I married, in 1956.

4.1 Амæ ныццыдтæн

аэмæ	ныц-	цыд	-тæн	гъер	мæ	ног	хæдзæрмæ					
and	PV	go	PST.INTR.1SG	now	=1SG.ENCL.GEN	new	house ALL					
ахастой		мæ	по	обычаю	иرون	æгъдæуттæ	куыд	вæййынц				
a-	хаст	-ой		мæ	по	иرون	æгъдæу	-ттæ	куыд	вæйй	-ынц	
PV	carry	PST.TR.3PL	and			Ossetic	custom	PL	how	happen	PRS.3PL	
йæ	афтæ	алцытæ		æмæ	уæд	цæрын	райдыдтон					
йæ=	афтæ	алцы	-т	-æ	æмæ	уæд	цæр	-ын	ра-	йдыд	-т	-он
POSS.3SG=	so	any	PL	NOM	and	then	live	INF	PV	begin	TR	PST.TR.1SG
дарддæр		бинонтимæ		фæцардыштæм					стæй	уæд	рахицæн	
дард	-дæр	бинон	-т	-имæ	фæ-	цард	-ыштæм		стæй	уæд	ра-	хицæн
distant	COMPAR	family	PL	COMIT	PV	live	PST.INTR.1PL		then	then	PV	separate
стæм	уæд	иу		цалынмæ	хæдзæрмæ	иннæ	чынды	æрцыди				уæд
стæм	уæд	=иу		цалынмæ	хæдзæр	-мæ	иннæ	чынды	æр-	цыд	-и	уæд
be.1PL	then	=ITER	until	house	ALL	other	bride	PV	go	PST.INTR.3SG	then	
мæхицæн		ничи		кодта								
мæ=	-хицæн	ничи	код	-т	-а							
POSS.1SG=	REFL.DAT	nobody	do	TR	PST.TR.3SG							

And I came to the new house, they brought me, according to Ossetic traditions it is like this. And then we started living and then lived with his family, and after that we separated from his parents, as it is said, until after a new bride comes into the house, until then we didn't separate.

4.2 Стæй уæд иунæгæй **иу** **куы** **уыди** **уæд** **та** **иу**
 стæй уæд иунæг -æй =иу куы уыд -и уæд =та =иу
 then then single ABL =ITER if be PST.INTR.3SG then =CONTR =ITER

мад	æмæ	фыдимæ	цæргæйæ	баззадис	ныртæккæ					
мад	æмæ	фыд	-имæ	цæр	-гæ	-йæ	ба-	ззад	-ис	ныртæккæ
mother	and	father	COMIT	live	CONV	ABL	PV	stay	PST.INTR.3SG	now
уйй	дæр	нал	и							
уйй	=дæр	нал	и							
DemDist.NOM	=PTCL	no.longer	EXST							

And when, it is said, they have one child, they remained with the parents, this no longer exists now too.

4.3 Амæ чынды куы рхастам **дыккаг** **уæд** **мæх** **рацыдыштæм**
 аэмæ чынды куы р- хаст -ам дыккаг уæд мæх ра- цыд -ыштæм
 and bride if PV carry PST.TR.1PL second then we.NOM PV go PST.INTR.1PL

æмæ	нахицæн	ацы	хæдзар	скодтам	æмæ	ам				
æмæ	нахицæн	ацы	хæдзар	с-	код	-т	-ам	æмæ	ам	
and	POSS.1PL=	REFL.DAT	DemProx	house	PV	do	TR	PST.TR.1PL	and	DemProx.IN
цæрын	райдыдтам									
цæр	-ын	ра-	йдыд	-т	-ам					
live	INF	PV	begin	TR	PST.TR.1PL					

And when the second son married, then we left them and built ourselves this house and started living here.

5.1 Амæ уæд сывæллæттæ **дæр** **фæзындышты** **æмæ** **уæд** **ськола**
 аэмæ уæд сывæллæ -тт -æ

æмæ	уæд	сывæллæ	-тт	-æ	=дæр	фæ-	зынд	-ышты	æмæ	уæд	ськола
and	then	child	PL	NOM	=PTCL	PV	appear	PST.INTR.3PL	and	then	school

дәр **ам** **фесты** **дыууә** **ләппүйы** **әмә** **чызг** .
 =дәр ам фе- сты дыууә ләппү -йы әмә чызг
 =PTCL DemProx.IN PV be.PRS.3PL two boy GEN and girl

And there children appeared and finished school here, two sons and a daughter.

5.2 Ам **фесты** **девятыйтә** **стәй** **уәд** **ацыдисты**
 ам фе- сты девятый -т -ә стәй уәд а- цыд -ысты
 DemProx.IN PV be.PRS.3PL ninth PL NOM then then PV go PSTINTR.3PL

Here they finished the 9th grade and left.

5.3 Амә **әртәйә** **дәр** **уәлдәр** **ахуырад** **райстой** **ләппутә**
 әмә әртә -йә =дәр уәлдәр ахуырад ра- йст -ой ләппу -т -ә
 and three ABL =PTCL higher education PV take PSTTR.3PL boy PL NOM

дәр **чызг** **дәр** .
 =дәр чызг =дәр
 =PTCL girl =PTCL

And all the three have received a higher education, the boys and the girl.

5.4 Бахъыддәйтә **сын** **кодтам** **чындзыта**
 ба- хъыддәг -тә =сын код -т -ам чындз -ытә
 PV business PL =3PL.ENCL.DAT do TR PSTTR.1PL bride PL

әрхастой **дыууә** **чындзы** **чызг** **дәр** **әрвистам**
 әр- хаст -ой дыууә чындз -ы чызг =дәр әрвист -ам
 PV carry PSTTR.3PL two bride GEN girl =PTCL send PSTTR.1PL

йә **мә** **макс** **ам** **фәтухәнтә** **кодтам** **әмә**
 =йә мә макс ам фә- тухән -тә код -т -ам әмә
 =3SG.ENCL.GEN and we.NOM DemProx.IN PV torment PL do TR PSTTR.1PL and

макс **нал** **ацыдистәм** **фәлә** **уәлдәр** **уыдон** **ам**
 макс нал а- цыд -ыстәм фәлә уәлдәр уыдон ам
 we.NOM no.longer PV go PSTINTR.1PL but still DemDist.PL.NOM DemProx.IN

ма **баззайой** **зәгъгә** **сын** **сә** **дыууәйән**
 ма ба- ззай -ой зәгъ -гә =сын =сә дыууә -йән
 NEG PV stay SBJV.3PL say CONV =3PL.ENCL.DAT =3PL.ENCL.GEN two DAT

дәр **хәдзәрттә** **ба** ... **скодтам** **балхәдтам**
 =дәр хәдзәр -тт -ә ба с- код -т -ам ба- лхәд -т -ам
 =PTCL house PL NOM PV do TR PSTTR.1PL PV buy TR PSTTR.1PL

гораты **чызгаң** **дәр** **йәхицән** **ис** **уым** **хәдзар** .
 горат -ы чызг -ән =дәр йә= -хицән ис уым хәдзар
 town INESS girl DAT =PTCL POSS.3SG= REFL.DAT EXST DemDist.IN house
 They made their affairs, they married, we had two brides, the daughter also married, and we struggled here, we did not leave for the city, but anyway, so that they would not remain here, we bought the two sons homes in the city, the daughter also has her own home.

5.5 Амә **уым** **цәрвиң** **гъер** **нә** **внуктә** ,
 әмә уым цәр -ынц гъер нә= внук -т -ә
 and DemDist.IN live PRS.3PL now POSS.1PL= grandson PL NOM

нә **бәрәг** **кәнвиң** , **алы** **выходнойтты** **дәр**
 =нә бәрәг кән -ынц алы выходной -тт -ы =дәр
 =1PL.ENCL.GEN remarkable do PRS.3PL every holiday PL INESS =PTCL

ам **вәйиынц** , **ләппутә** **дәр** , **бинонтә** , **иууылдәр**
 ам вәйи -ынц ләппу -т -ә =дәр бинон -т -ә иууылдәр
 DemProx.IN happen PRS.3PL boy PL NOM =PTCL family PL NOM all

, чындытæ дæр , уæгъд рæстæг сын куы вæййы ,
 чынды -ытæ =дæр уæгъд рæстæг =сын куы вæйй -ы
 bride PL =PTCL free time =3PL.ENCL.DAT if happen PRS.3SG
уæддæр ам вæййынц
 уæддæр ам вæйй -ынц
 still DemProx.IN happen PRS.3PL
 And there they live, our grandchildren visit us, each weekend they come here, the boys too, all the family, and the brides too, when they have free time, then they come here still.

5.6 Нæ нæ рох кæнынц , мæх дæр ам
 нæ =нæ рох кæн -ынц мæх =дæр ам
 NEG =1PL.ENCL.GEN forgotten do PRS.3PL we.NOM =PTCL DemProx.IN
нæ бон цы ис кæнæм , фос дарæм ,
 нæ= бон цы ис кæн -æм фос дар -æм
 POSS.1PL= possibility what EXST do PRS.1PL cattle hold,keep PRS.1PL
зæххы куыст дæр кæнæм цалынмæ бон я , уæд мæ
 зæхх -ы куыст =дæр кæн -æм цалынмæ бон я уæд мæ
 land INESS work =PTCL do PRS.1PL until possibility be.SBJV.3SG then and
кæндзыстæм , стæй уæд нæ бон куы нал я , уæд
 кæн -дзыстæм стæй уæд нæ= бон куы нал я уæд
 do FUT.1PL then then POSS.1PL= possibility if no.longer be.SBJV.3SG then
ницы уал
 ницы уал
 nothing more

They don't forget us, we also do what we can: we hold cattle, we work on land, until it is possible, we will do it, and when we will not be able [to work], we will do nothing more.

Maria Batieva's autobiography

Мæрусяйы автобиографи

Автобиография Марии Батиевой

Maria Batieva, Dargavs

Мария Батиева, с. Даргавс

1.1 Ам райгуырдтæн , æз ам скъоламæ
 ам рай- гуырд -тæн æз ам скъюла -мæ
 DemProx.IN PV be.born PSTINTR.1SG I DemProx.IN school ALL
бацыдтæн , ам уæд седьмойтæй йеддæйтмæ нæма
 ба- цыд -тæн ам уæд седьмой -т -æй йеддæйтмæ нæма
 PV go PSTINTR.1SG DemProx.IN then PL ABL except not.yet
уыдис мæ семилетка куы фæдæн , уæд Хъобанмæ
 уыд -ис мæ семилетка куы фæ- дæн уæд Хъобан -мæ
 be PSTINTR.3SG and seven-year.school if PV be.PRS.1SG then Koban ALL
ацыдтæн

a- цыд -тæн
 PV go PSTINTR.1SG

Here I was born, here I went to school, there was only a seven-year school here, when I finished the 7th grade, I went to study to Koban.

1.2	Уым	дæсæм	кълас	фæдæн
	уым	дæс -æм	кълас	фæ- дæн
	DemDist.IN	ten	ORD	class

There I finished the 10th grade.

2.1	Стæй	уæд	уырдыгæй	куы	æрбацыдтæн	,	хæст	нæ
	стæй	уæд	уырдыгæй	куы	æрба-	цыд -тæн	хæст	=нæ
	then	then	from.there	if	PV	go	PST.INTR.1SG	war
	æрæййæфта	,	хæсты	рæстæг	уыди		уый	,
	æр-	æййæфт	-а	хæст	-ы	рæстæг	уыд -и	уый
	PV	get	PST.TR.3SG	war	GEN	time	be	PST.INTR.3SG
	хæсты	фæстæ	,	фæстæмæ	,	ам	скъола	байгом
	хæст	-ы	фæстæ	фæстæмæ	ам		скъола	бай- гом
	war	GEN	after	back	DemProx.IN	school	PV	open

Then, when we returned from there, the war caught us, it was wartime then, and after the war they opened a school here.

2.2	Æмæ	гыццылæй	стырај	иууылдæр	пятый	къласы	онг
	æмæ	гыццыл	-æй	стыр	-æй	иууылдæр	пяты
	and	small	ABL	big	ABL	all	-ы
	дзы	уыдис		æмæ	пятыйтæм	баццыдистæм	æмæ
	=дзы	уыд	-ис	æмæ	пятый	-т -æм	ба-
	=3SG.ENCL.INESS	be	PST.INTR.3SG	and	PL	ALL	цид -ыстæм
	уæд	дыккаг	хатт	седьмойты	фæстæм		æмæ
	уæд	дыккаг	хатт	седьмой	-т -ы	фæстæм	
	then	second	time	PL	GEN	back	

The young and the older, everyone studied here until the fifth grade, and we went to the fifth and for the second time to the seventh grade.

3	Стæй	уæд	æз	куысты	ныллæууыдтæн		æмæ	иу	афæдз	куы
	стæй	уæд	æз	куыст	-ы	ныл-	лæууыд	-тæн	æмæ	иу
	then	then	I	work	INESS	PV	stand	PST.INTR.1SG	and	one
	бакуыстон	уæд	мæ	куы	стæй	ахуырмæ	арвыстой		æмæ	
	ба-	куыст	-он	уæд	мæ	куы	стæй	ахуыр	-мæ	a-
	PV	work	PST.TR.1SG	then	and	if	then	study	ALL	PV
	Ростовмæ	,	уым	сахуыр	кодтон		стæй	уæд		
	Ростов	-мæ	уым	c-	ахуыр	код	-т	-он	стæй	уæд
	Rostov	ALL	DemDist.IN	PV	study	do	TR	PST.TR.1SG	then	then
	ыссыдтæн	,	мæ	ма	иу	чысыл	акуыстон		æмæ	уæд
	ыссыд	-тæн	мæ	=ма	иу	чысыл	a-	куыст	-он	æмæ
	climb.up	PST.INTR.1SG	and	=yet	one	little	PV	work	PST.TR.1SG	and
	чындзы	ацыдтæн								then
	чындз	-ы	a-	цид	-тæн		аз	-ы		
	bride	INESS	PV	go	PST.INTR.1SG		year	INESS		

Then I went working, and after I had worked for a year, then they sent me from the work to study in Rostov, there I studied, then I returned and worked a little bit more, then I married, in 1956.

4.1	Æмæ	ныццыдтæн	гъер	мæ		ног	хæдзæрмæ
	æмæ	ныц-	цид	-тæн	гъер	=мæ	ног
	and	PV	go	PST.INTR.1SG	now	=1SG.ENCL.GEN	хæдзæр
	ахастой	мæ	по	обычаю	ирон	æгъдауттæ	куыд
	a-	хаст	-ой	мæ	по	æгъдаeu	вæйынц
	PV	carry	PST.TR.3PL	and		-ttæ	куыд

йæ афтæ алцытæ æмæ уæд цæрын райдытон
 йæ= афтæ алцы -т -æ æмæ уæд цæр -ын ра- йдыд -т -он
 POSS.3SG= so any PL NOM and then live INF PV begin TR PST.TR.1SG
дардæр **бинонти мæ** **фæцардыстæм** **стæй** уæд **рахицæн**
 дард -дæр бинон -т -имæ фæ- цард -ыстæм стæй уæд ра- хицæн
 distant COMPAR family PL COMIT PV live PST.INTR.1PL then then PV separate
стæм уæд иу **цалынмæ** **хæдзæрмæ** **иннаæ** чындз **æрцыди** уæд
 стæм уæд =иу цалынмæ хæдзæр -мæ иннаæ чындз æр- цыд -и уæд
 be.1PL then =ITER until house ALL other bride PV go PST.INTR.3SG then
мæхицæн **ничи** **кодта** .
 мæ= -хицæн ничи код -т -а
 POSS.1SG= REFL.DAT nobody do TR PST.TR.3SG

And I came to the new house, they brought me, according to Ossetic traditions it is like this. And then we started living and then lived with his family, and after that we separated from his parents, as it is said, until after a new bride comes into the house, until then we didn't separate.

4.2 Стæй уæд иунæгæй иу куы уыди **уæд та иу**
 стæй уæд иунæг -æй =иу куы уыд -и уæд =та =иу
 then then single ABL =ITER if be PST.INTR.3SG then =CONTR =ITER
мад æмæ фыдимæ **цæргæйæ** **баззадис** **ныртæккæ**
 мад æмæ фыд -имæ цæр -гæ -йæ ба- ззад -ис ныртæккæ
 mother and father COMIT live CONV ABL PV stay PST.INTR.3SG now
уй **дæр** **нал** **и** .
 уый =дæр нал и
 DemDist.NOM =PTCL no.longer EXST

And when, it is said, they have one child, they remained with the parents, this no longer exists now too.

4.3 Аэмæ чындз куы рхастам **дыккаг уæд мах** **рацыдыштæм**
 æмæ чындз куы р- хаст -ам дыккаг уæд мах ра- цыд -ыстæм
 and bride if PV carry PST.TR.1PL second then we.NOM PV go PST.INTR.1PL
æмæ нахицæн **ацы** **хæдзар скодтам** **æмæ ам**
 æмæ на- -хицæн ацы хæдзар с- код -т -ам æмæ ам
 and POSS.1PL= REFL.DAT DemProx house PV do TR PST.TR.1PL and DemProx.IN
цæрын **райдытам** .
 цæр -ын ра- йдыд -т -ам
 live INF PV begin TR PST.TR.1PL

And when the second son married, then we left them and built ourselves this house and started living here.

5.1 Аэмæ уæд сывæллæттæ **дæр** **фæзындысты** **æмæ уæд съкова**
 æмæ уæд сывæллæ -тт -æ =дæр фæ- зынд -ысты æмæ уæд съкова
 and then child PL NOM =PTCL PV appear PST.INTR.3PL and then school
дæр **ам** **фесты** **дыууæ лæппуы** **æмæ чызг** .
 =дæр ам фе- сты дыууæ лæппу -ы æмæ чызг
 =PTCL DemProx.IN PV be.PRS.3PL two boy GEN and girl

And there children appeared and finished school here, two sons and a daughter.

5.2 Ам **фесты** **девятыйтæ** **стæй** **уæд ацыдысты**
 ам фе- сты девятый -т -æ стæй уæд а- цыд -ысты
 DemProx.IN PV be.PRS.3PL ninth PL NOM then then PV go PST.INTR.3PL

Here they finished the 9th grade and left.

5.3 Аэмæ аертæйæ **дæр** **уæлдæр** **ахуырад** **райстой** **лæппутæ**
 æмæ аертæ -йæ =дæр уæлдæр ахуырад ра- йст -ой лæппу -т -æ
 and three ABL =PTCL higher education PV take PST.TR.3PL boy PL NOM

дәр чызг дәр
=дәр чызг =дәр
=PTCL girl =PTCL

And all the three have received a higher education, the boys and the girl.

5.4 Бахъудаёттәе сын кодтам чындзытае
ба- хъудаёт -тәе =сын код -т -ам чындз -ытәе
PV business PL =3PL.ENCL.DAT do TR PST.TR.1PL bride PL
аэрхастой дыууә чындзы чызг дәр аэрвыстам
аэр- хаст -ой дыууә чындз -ы чызг =дәр аэрвыст -ам
PV carry PST.TR.3PL two bride GEN girl =PTCL send PST.TR.1PL
йә мә max ам фатухәнтәе кодтам аәмәе
=йә мә max ам фә- тухән -тәе код -т -ам аәмәе
=3SG.ENCL.GEN and we.NOM DemProx.IN PV torment PL do TR PST.TR.1PL and
max нал ацыдыстәем фәләе уәddәр уыдон ам
max нал а- цыд -ыстәем фәләе уәddәр уыдон ам
we.NOM no.longer PV go PST.INTR.1PL but still DemDist.PL.NOM DemProx.IN
ма бazzайой зәгъгәе сын сәе дыууәйән
ма ба- ззай -ой зәгъ -гәе =сын =сәе дыууә -йән
NEG PV stay SBJV.3PL say CONV =3PL.ENCL.DAT =3PL.ENCL.GEN two DAT
дәр хәдзәрттәе ба ... скодтам балхәдтам
=дәр хәдзәр -тт -ә ба с- код -т -ам ба- лхәд -т -ам
=PTCL house PL NOM PV do TR PST.TR.1PL PV buy TR PST.TR.1PL
гораты чызгаен дәр йәхицән ис уым хәдзар
горат -ы чызг -ән =дәр йә= -хицән ис уым хәдзар
town INESS girl DAT =PTCL POSS.3SG= REFL.DAT EXST DemDist.IN house

They made their affairs, they married, we had two brides, the daughter also married, and we struggled here, we did not leave for the city, but anyway, so that they would not remain here, we bought the two sons homes in the city, the daughter also has her own home.

5.5 Аәмә уым цәрринц гъер нае внуктәе ,
аәмә уым цәр -ынц гъер нае= внуку -т -ә
and DemDist.IN live PRS.3PL now POSS.1PL= grandson PL NOM
нае бәрәг кәнынц , алы выходнойты дәр
=нае бәрәг кән -ынц алы выходной -тт -ы =дәр
=1PL.ENCL.GEN remarkable do PRS.3PL every holiday PL INESS =PTCL
ам вәййынц , ләппутә дәр , бинонтә , иууылдәр
ам вәйй -ынц ләппу -т -ә =дәр бинон -т -ә иууылдәр
DemProx.IN happen PRS.3PL boy PL NOM =PTCL family PL NOM all
, чындзытае дәр , уәгъд рәстәг сын куы вәййи ,
чындз -ытәе =дәр уәгъд рәстәг =сын куы вәйй -ы
bride PL =PTCL free time =3PL.ENCL.DAT if happen PRS.3SG
уәddәр ам вәййынц .
уәddәр ам вәйй -ынц
still DemProx.IN happen PRS.3PL

And there they live, our grandchildren visit us, each weekend they come here, the boys too, all the family, and the brides too, when they have free time, then they come here still.

5.6 Нәе нае рох кәнынц , max дәр ам
нае =нае рох кән -ынц max =дәр ам
NEG =1PL.ENCL.GEN forgotten do PRS.3PL we.NOM =PTCL DemProx.IN

нæ	бон	цы	ис	кæнæм	,	фос	дарæм	,		
нæ=	бон	цы	ис	кæн -æм		фос	дар	-æм		
POSS.1PL=	possibility	what	EXST	do	PRS.1PL	cattle	hold,keep	PRS.1PL		
зæххы	куыст	дæр	кæнæм	цалынмæ	бон	я	,	уæд	мæ	
зæхх -ы	куыст	=дæр	кæн -æм	цалынмæ	бон	я		уæд	мæ	
land INESS	work	=PTCL	do	PRS.1PL	until	possibility	be.SBJV.3SG	then	and	
кæндзыстæм	,	стæй	уæд	нæ	бон	куы	нал	я	,	уæд
кæн -дзыстæм		стæй	уæд	нæ=	бон	куы	нал	я		уæд
do FUT.1PL		then	then	POSS.1PL=	possibility	if	no.longer	be.SBJV.3SG		then
ницы	уал	.								
ницы	уал									
nothing	more									

They don't forget us, we also do what we can: we hold cattle, we work on land, until it is possible, we will do it, and when we will not be able [to work], we will do nothing more.